

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Έτος Ιδρύσεως 1978

Τριμηνιαία έκδοση των Φίλων του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Από καπνό βγαίνει λουλούδι 3η Βραδιά Λόγου και Μουσικής 2ο Μέρος

Στρατηγού Μακριγιάννη
Απομνημονεύματα

«Τότε έκατζε ο Γκούρας και οι άλλοι και φάγαμεν ψωμί· τραγουδήσαμεν κ' εγλευτήσαμεν. Με περικάλεσε ο Γκούρας κι' ο Παπαώστας να τραγουδήσω· ότ' είχαμε τόσον καιρόν οπού δεν είχαμεν τραγουδήσει – τόσον καιρόν οπού μας έβαλαν οι διοιτελείς και γγιγτήκαμεν διά να κάνουν τους κακούς τους σκοπούς. Τραγουδούσα καλά. Τότε λέγω ένα τραγουδί:

Ο Ήλιος εβασίλεψε,
Ελληνά μου, βασίλεψε
και το Φεγγάρι εχάθη
κι ο καθαρός Αυγερινός που πάει κοντά στην Πούλια,
τα τέσσερα κουβέντιαζαν και κρυφοκουβεντιάζουν.

Γυρίζει ο Ήλιος και τους λέει, γυρίζει και τους κρένει:
– Εφές οπού βασίλεψα πίσου από μια ραχούλα,
ακ' σα γυναίκεια κλάματα κι αντρών τα μαργιολόγια
γι' αυτά τα ρωικά κορμιά στον κάμπο ξαπλωμένα,
και μες στα αίμα το πολύ είν' όλα βουτημένα.
Για την πατριδά πήγανε στον Άδη τα καπημένα.

Ο μαύρος ο Γκούρας αναστέναξε και μου λέει: –
Αδελφέ Μακρογιάννη, σε καλό να το κάμει ο Θεός·
άλλη φορά δεν τραγουδήσεις τόσο παραπονεμένα.
Αυτό το τραγούδι σε καλό να μας βγει.

– Είχα κέφι, του είπα, οπού δεν τραγουδήσαμεν τόσον καιρόν...»

«Ο χοινός λόγος»

«Ημέρες Νόστου και Ιστορίας»

Σαν με κυνήγησαν οι Γερμανοί μετά από την απεργία που κάναμε στου Παπαϊστράτου και πετύχαμε την κούτα τα ταυγάρα –αλλώς θα χαμέ φοφίσει απ’ την πείνα, γιατί με το μισθό μας παίρναμε στο τέλος μόνο τρεις κουραμάνες– πήγα με τον τότε άντρα μου, το Νίκο Καραλή, και κάτσαμε στην γκαρσονιέρα του μπατζανάκη μου Θανάση σ’ ένα ισόγειο δωμάτιο με μια κουζίνα κι ένα κηπάκι, στα προσφυγικά σπίτια ανάμεσα Ταμπούρια - Αγιά Σοφιά του Πειραιά. Παρουσιάσθηκα με το όνομα Αγγελική κι έμπαινα κι έβγαινα από το πορτάκι του κήπου που δεν ελεγχότανε από τη γειτονιά, με χλιες δύο προφυλάξεις. Η συμφωνία ήτανε για καθίσουμε μόνο ένα μήνα γιατί την γκαρσονιέρα ο Θανάσης την είχε νοικιάσει μ’ ένα φίλο του μαζί που στάθηκε αδύνατον να μου αποκαλύψει τ’ όνομά του για οικογενειακούς λόγους. Τον έβαλα να μου ορκιστεί πως δεν θα λέγε στο φίλο του ποια είμαι κι ότι θα μας παρουσίαζε σαν ερωτευμένο ζευγάρι που περνάει το μήνα του μέλιτα – πού να ξέρω πως είχα πέσει στα δόντια του λύκου!

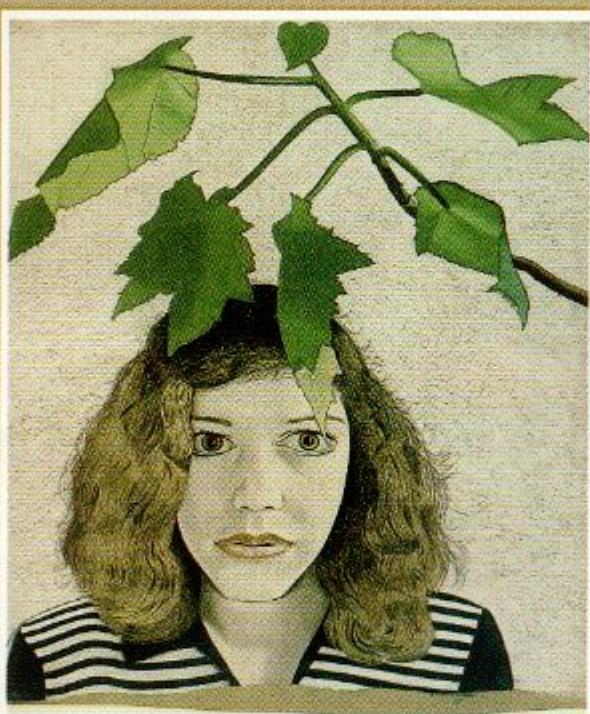
Κάθε βράδυ πολύ πριν σουρουπώσει όλη η γειτονιά μαζί με το Θανάση και πρώτη και καλύτερη τη σπιτονοικοχυρά μας την καμπουρίτσα Δόμνα, μια πάρα πολύ καλή κοπέλα πιάνανε τα σκαλοπάτια της πόρτας μας 2-5 ήτανε κι αρχίζανε ένα τραγούδι –κι είχαν όλοι τους κάτι φωνές τη μια καλύτερη από την άλλη– ως τα μεσάνυχτα. Εγώ έβραζα απ’ το κακό μου. Φοβόμουνα πως όλη αυτή η φασαρία στην πόρτα μου θα δώσει στόχο. «Μωρέ μέλι έχει αυτή η πόρτα» «έλεγα συνέχεια, δε βρίσκουν καμιά άλλη, στην αράδα υπήρχαν έξι πόρτες στο πεζοδρόμιο το δικό μας κι έξι στο απέναντι. Μια βραδιά ξαπλωμένη στο ντιβάνι με το παράθυρο ανοιχτό, ήτανε Ιούνης, διάβαζα Σεγκάλ. Δεν φαινόμουνα απ’ έξω γιατί ήτανε λίγο Φηλά, παραδόξως τα τραγούδια είχαν πάφει. «Κυρία Αγγελική, κυρία Αγγελική –ακόμα έχω μπροστά μου το τρομαγμένο βλέμμα της καμπουρίτσας Ντόμνας– πηδήστε απ’ εδώ η Γκεστάμπο σας ζητάει». «Τι δουλειά έχω εγώ

με την Γκεστάπο;» Αφήστε τα τώρα αυτά, τα ξέρουμε όλα από το Θανάση. Πηδήστε απ’ εδώ, πάνε από την πίσω πόρτα». Χωρίς δεύτερη κουβέντα πήδησα, αλλά αμέσως μ’ έπιασε κρύος ιδρώτας χτες βράδυ μου χανε φέρει παρά τις αντιφρήσεις μου το αρχείο της αλληλεγγύης, μέσα σ’ έναν γκαζοντενέκε απ’ εκεί που τον είχα θάψει –εν τω μεταξύ η Γκεστάπο κτυπούσε την πίσω πόρτα– και το βάζω πάλι στα πόδια με τον γκαζοντενέκε. Συνοδεία της γειτονιάς που μου τον κρατούσε πήγαμε παραχάτω στο τρίτο στενό στο σπίτι του Θανάση και κρύφτηκα. Τι είχε γίνει: ο γκεσταπίτης είχε φαρέψει το Θανάση με το δικαιολογητικό ότι πρέπει να ξέρει τι άνθρωποι είναι αυτοί που θα μπούνε μέσα στο σπίτι και η Γκεστάπο ήρθε συστημένη στη δεύτερη πόρτα. Βλέποντας όμως τον πολύ κόσμο να τραγουδάει στην πόρτα μου, κοντοστάθηκε μήπως είχε κάνει λάθος και ρωτήσαν σε ποια απ’ τις δύο πόρτες, στη δική μου ή σ’ εκείνη κι έδειχνε τη δεύτερη από την άλλη μεριά μένει μια πόρνη Αγγελική που... νέοι άνθρωποι θέλανε να πάνε – αυτά με το διερμηνέα τους. Κι επειδή στην αρνητική απάντηση των παιδιών ότι δεν έχουμε καμιά Αγγελική στη γειτονιά και μάλιστα πόρνη, έδειξαν τάσεις να μπούνε μέσα στο σπίτι, η καμπουρίτσα πετάχτηκε «Μάλιστα» και γυρίζοντας στα παιδιά που χαν μένει κόκαλο:

«Πώς δεν την ξέρετε; Είναι αυτή που μένει από την πίσω πόρτα». Κι ώσπου η Γκεστάπο να γυρίσει ολόχληρο το τετράγωνο για να πάει στην πίσω πόρτα, εγώ τό χα σκάσει με το αρχείο μαζί. Ως αργά το βράδυ που ήρθε ο Νίκος, οι νεολαίοι φύλαγαν όλα τα περάσματα για να τον ειδοποιήσουν.

Στην απελευθέρωση μάθαμε ότι εκείνη τη νύχτα η γειτονιά ξαγρυπνούσε και μας φύλασε. Κι ότι η χορωδία της πόρτας μας είχε οργανωθεί με τον ερχομό μας στη γειτονιά –που ήξερε με το νι και με το σίγμα ποιοι είμαστε– για να μας φύλαξε. Και μας φύλαξε.

Έλλη Παπαδημητρίου

Lucian Freud, Girl with Leaves, 1968. Museum of Modern Art, New York

Μαουτχάουζεν

Άσμα ασμάτων

Τι ωραία που είναι η αγάπη μου
με το καθημερινό της φόρεμα
κι ένα χτενάκι στα μαλλιά!
Κανείς δεν ήξερε πως είναι τόσο ωραία.

Κοπέλες του Άουσβιτς,
του Νταχάου κοπέλες,
μην είδατε την αγάπη μου;

Την είδαμε σε μακρινό ταξίδι.
Δεν είχε πια το φόρεμά της,
ούτε χτενάκι στα μαλλιά.

Τι ωραία που είναι η αγάπη μου,
η χαίδεμένη από τη μάνα της
και τ' αδελφού της τα φιλιά!
Κανείς δεν ήξερε πως είναι τόσο ωραία.

Κοπέλες του Μαουτχάουζεν,
κοπέλες του Μπέλσεν,
μην είδατε την αγάπη μου;

Την είδαμε στην παγερή πλατεία
μ' ένα αριθμό στο άσπρο της το χέρι,
με κίτρινο άστρο στην καρδιά.

Τι ωραία που είναι η αγάπη μου,
η χαίδεμένη από τη μάνα της
και τ' αδελφού της τα φιλιά!
Κανείς δεν ήξερε πως είναι τόσο ωραία.

Άμα τελειώσει ο πόλεμος

Κορίτσι με τα φοβισμένα μάτια
κορίτσι με τα παγωμένα χέρια
άμα τελειώσει ο πόλεμος μη με ξεχάσεις
χαρά του κόσμου έλα στην πύλη
ν' αγκαλιαστούμε μες στο δρόμο
να φιληθούμε στην πλατεία.

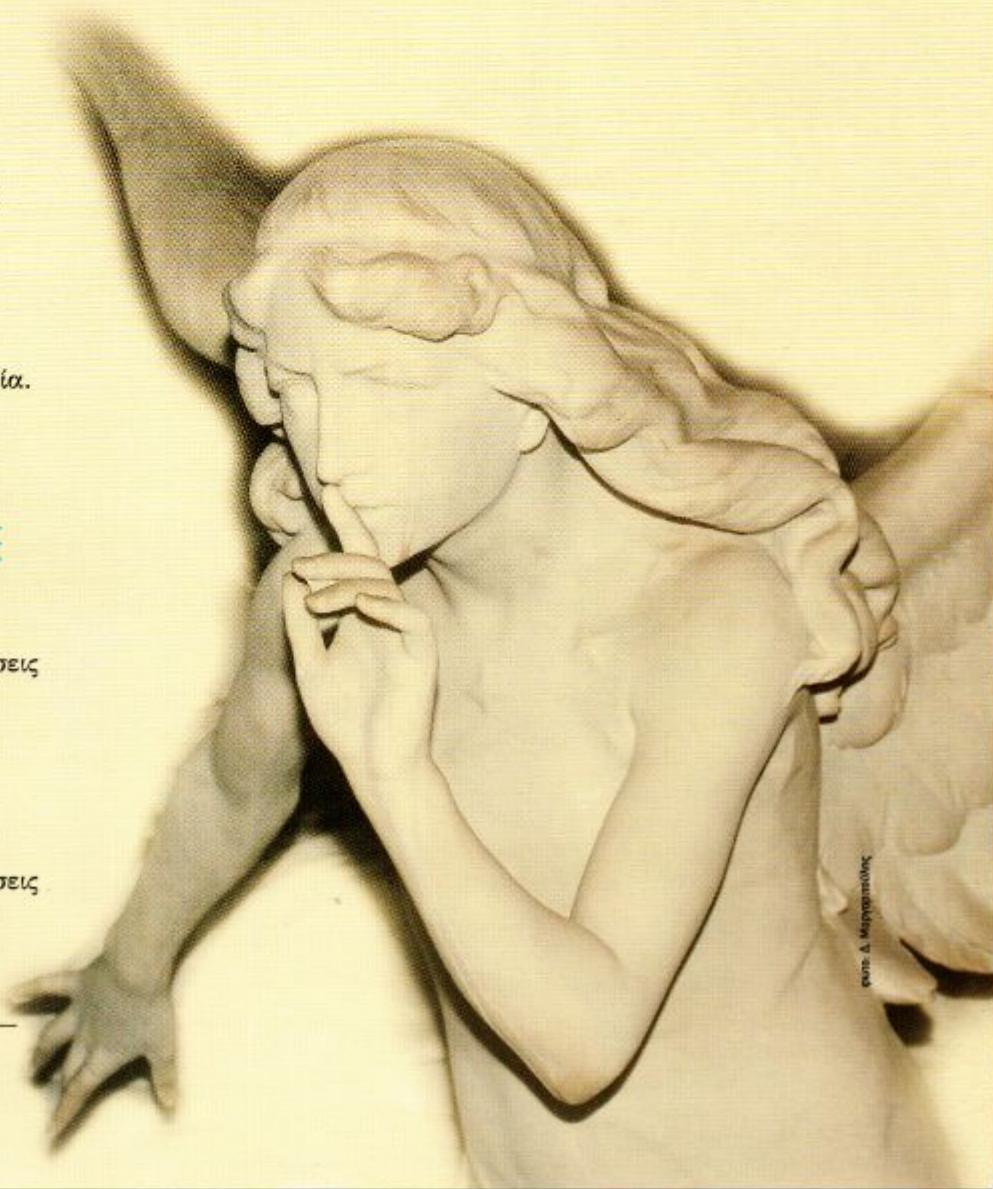
Κορίτσι με τα φοβισμένα μάτια
κορίτσι με τα παγωμένα χέρια
άμα τελειώσει ο πόλεμος μη με ξεχάσεις
Στο λατομείο ν' αγαπηθούμε
στις κάμαρες των αερίων
στη σκάλα, στα πολυβολεία.

Κορίτσι με τα φοβισμένα μάτια
κορίτσι με τα παγωμένα χέρια
άμα τελειώσει ο πόλεμος μη με ξεχάσεις.

Έρωτα μες στο μεσημέρι
σ' όλα τα μέρη του θανάτου
ώσπου ν' αιρανιστεί η σκιά του.

Κορίτσι με τα φοβισμένα μάτια
κορίτσι με τα παγωμένα χέρια
άμα τελειώσει ο πόλεμος μη με ξεχάσεις.

Ιάκωβου Καμπανέλλη
Μίκη Θεοδωράκη

Ποίημα που μας διάβασε ένα βράδυ ο Λοχίας Otto V...

Σε δυο λεφτά θ' ακουστεί το παράγγελμα «Εμπρός!»
Δεν πρέπει να σκεφτεί κανείς τίποτ' άλλο.
Εμπρός η σημαία μας και μεις εφ' όπλου λόγχη από πίσω.
Λαύρη θα χτυπήσεις ανελέητα και θα χτυπηθείς.
Θα τραβήξεις μπροστά, το αγρυπνώντας ρυθμικά ειρβατήρια.
Θα τραβήξεις μπροστά, που μαντεύονται χλιάδες αυθησυχα ματιά.
Εκεί που χλιάδες χεριά σφραγίζονται γύρω από μια άλλη σημαία.
Έτοιμα να χτυπήσουν και να χτυπηθούν.
Σ' ένα λεφτό πρέπει πια να μας δώσουν το σύνθημα.
Μια λεξούλα μικρή μέση στη νύχτα που σε λιγο εξαΐσου θα λάμψει.
Κι εγώ που χω μια ψυχή παιδική και δελή,
που δε θέλει τίποτα άλλο να ξέρει απ' την αγάπη.
Κι εγώ πολεμώ τόσα δρόμα χωρίς θε μου, να μάθω γιατί
Και δε βλέπω μπροστά ταυτα χρόνια παρά μόνο το δίδυμο αδερφό μου.

Μανόλη Αναγνωστάκη

Δρόμοι παλιοί

Δρόμοι παλιοί
που αγάπησα και μίσησα ατέλεωτα.
Κάτω απ' τους ίσοκους τών σπιτιών να περπατώ
Νύχτες των γυρισμών αναπόφερεπτες
κι η πόλη νεκρή

Την ασήμαντη παραμοσία μου
βρίσκω σε κάθε γωνιά
Κάμε να σ' ανταμώσω, κάποτε,
φάσμα χαμένο του πάθου μου
κι εγώ ξεχασμένος κι ατίθασος να περπατώ
χρασιώντας
μια σπίθα τρεμόσηση στις μυρές μου
παλάμες

Και προχωρούσα μέσα στη νύχτα
Χωρίς να γνωρίζω κανένα,
κι ούτε κανένας με γνώριζε.

Μανόλη Αναγνωστάκη
Μίκη Θεοδωράκη

«Κισμέτ»

Εμείς τη Δύση δεν τη βλέπουμε. Είμαστε στραμμένοι προς τα βουνά της Ανατολής. Το φως εξ Ανατολών πηγάζει, έλεγε με νόημα ο παππούς μου. Τη νιώθω την Ανατολή σαν τη μεγάλη πατρίδα μου. Με συγκινεί και με συναρπάζει με τους ήχους της, με τις μυρωδιές της, με τις μαγικές μουσικές και τη φιλοσοφία της. Πρέπει να είναι τα κατάλοιπα μιας μυστικής κληρονομιάς των Προγόνων που έζησαν σ' αυτά τα μέρη και ξαφνικά αναγκάστηκαν να τα εγκαταλείψουν.

Τέτοιες στιγμές έρχονται στο νου μου πάντα τα λόγια του παππού μου, του Φωτάκη. Ο παππούκας κάποια στιγμή έφυγε ήρεμα χωρίς πανικό ή φρόβο. Εγώ δεν ξέρω πώς τα έφερε η ζωή βρέθηκα στο διπλωματικό σώμα.

Πετούσαμε με το αεροπλάνο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ πάνω από τη Σπάρτη της Ανατολής, τη γη απ' όπου κάποτε η οικογένειά μας έκανε το μεγάλο ξεκίνημα.

Γη ποτισμένη με δάκρυα, με αίμα ανθρώπινο. Το αίμα δεν έχει εθνικότητα, δεν είναι τουρκικό· δεν είναι ελληνικό. Είναι απλώς αίμα ανθρώπων αδικοχαμένων αίμα που δεν πρέπει να ξαναχυθεί.

Κάτω εκεί σε βάθος 2000 ποδιών άνθρωποι βασανίζονται να κάνουν τη γη να καρπίσει, να βγάζουν από τους ροδώνες τριαντάφυλλα να μοσχομυρίσει η πλάση. Μοχθούν να θρέψουν οικογένειες· να μεγαλώσουν παιδιά.

Μη τους λέτε Τούρκους· μη τους λέτε Έλληνες. Είναι απλώς άνθρωποι ταλαιπωρημένοι και κουρασμένοι.

Άνθρωποι που θέλουν να ζήσουν ειρηνικά μακριά από τα πείσματα και συμφέροντα των Μεγάλων.

Ο σκοπός της αποστολής είναι η υπογραφή συμφώνου ειρήνης μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας για το Αιγαίο και την Κύπρο.

Παζαρεύτηκε η θάλασσά και η γη της Κύπρου.

Παζαρεύτηκε η ελευθερία και η αξιοπρέπεια του ανθρώπου.

Παζαρεύτηκε το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία, τη μόρφωση, τη θρησκεία.

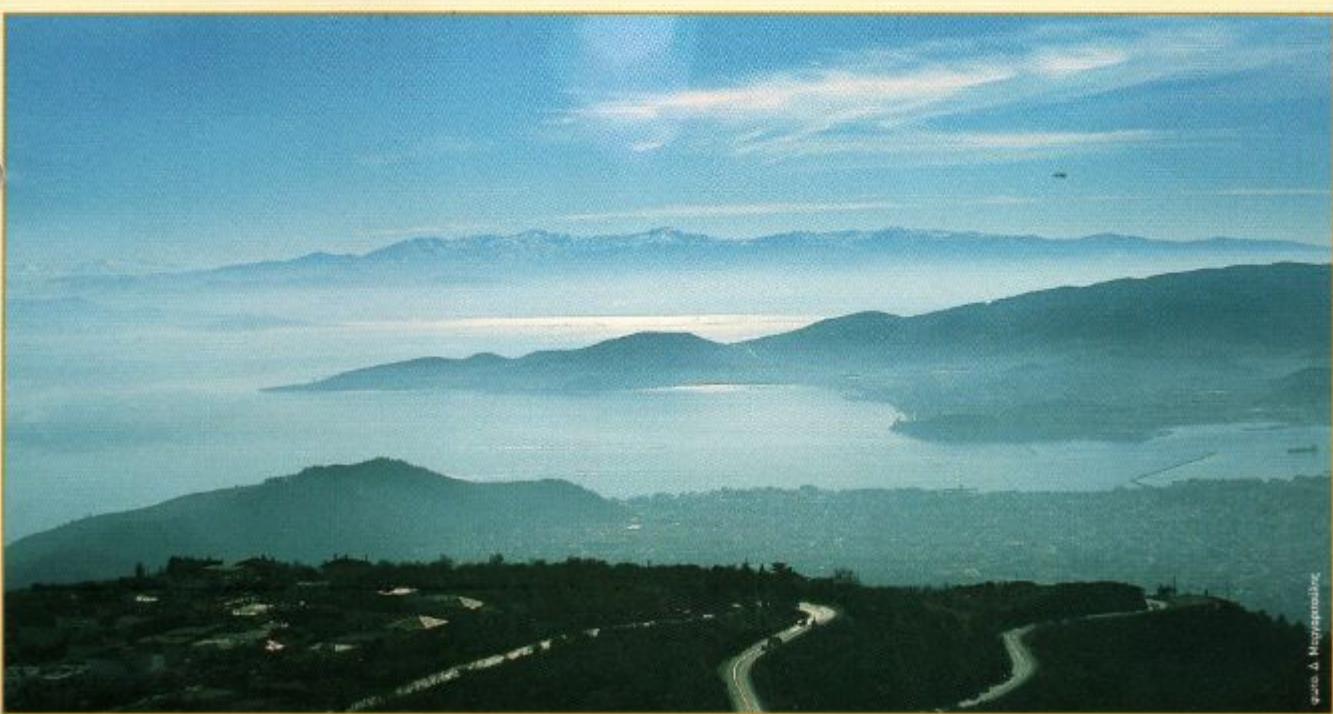
Και το παζάρι δεν έλεγε να τελειώσει.

Φτάνει πια. Επετεύχθη συμφωνία.

Είχα συμβάλει στο κοσμοϊστορικό γεγονός. Τους έπεισα να παρατήσουν τους διεθνείς κανόνες και να σκύψουν πάνω από τους ζωντανούς ανθρώπους, αυτούς που σκότωναν και σκοτωνόντουσαν, που θυσίαζαν τα πάντα και θυσιαζόντουσαν για κάποιες αξίες ηθικές.

Είχα παλέψει γι' αυτές τις αξίες και ήμουνα περήφανη γι' αυτό. Άκουσα κάτι σαν φίλυρο, σαν κάποιος να μου μιλούσε. «Βεβαίως να είσαι περήφανη για ότι κατάφερες στη ζωή σου, Καραμελίτσα μου». «Σ' ευχαριστώ παππούκα που είσαι κοντά μου τέτοιες ώρες».

Αρτέμη Αρτεμιάδη

φωτ. Δ. Μαραγέτσας

Ειρήνη Στον Κάστο Βάρκαλη

(Αποσπάσματα)

Τ' όνειρο του παιδιού είναι η ειρήνη.
Τ' όνειρο της μάνας είναι η ειρήνη.
Τα λόγια της αγάπης κάτω απ' τα δέντρα,
είναι η ειρήνη.

Ο πατέρας που γυρνάει τ' απόβραδο
μ' ένα φαρδύ χαμόγελο στα μάτια
μ' ένα ζεμπύλι στα χέρια του γεμάτο φρούτα
κ' οι σταγόνες του ιδρώτα στο μέτωπό του
είναι όπως οι σταγόνες του σταμνιού
που παγώνει το νερό στο παράθυρο.
είναι η ειρήνη.

Ειρήνη είναι η μυρωδιά του φαγητού το βράδι.
τότε που το σταμάτημα του αυτοκινήτου στο δρόμο
δεν είναι φόβος.
τότε που το χτύπημα στην πόρτα σημαίνει φίλος,
και το δνοιγμα του παράθυρου κάθε ώρα σημαίνει ουρανός
γιορτάζοντας τα μάτια μας
με τις μακρινές καμπάνες των χρωμάτων του.
είναι η ειρήνη.

Ειρήνη είναι ένα ποτήρι ζεστό γάλα κ' ένα βιβλίο μπριωτά
στο παιδί που ξυπνάει.

Τότε που τα στάχυα γέρνουν τόνια στ' άλλο λέγοντας:
το φως, το φως, το φως,
και ξεχειλάει η στεφάνη του ορίζοντα φως
είναι η ειρήνη.

Αδέρφια μου,
μες στην ειρήνη διάπλατα αναστίνει
όλος ο κόσμος με όλα τα όνειρά του.
Δόστε τα χέρια, αδέρφια μου,
αυτό 'ναι η ειρήνη.

Γιάννη Ρίτσου

Η πλατυτέρα των ουρανών

Εγώ σ' ανάστησα με χώμα και νερό
Χελιδονώκι να σαι μα και αγρίμι
Να σ' έχω αλφαριθμηταρι στον καιρό
Κι ανέσπερο καντηλι μες στη μητή

Μα εσύ γιρεύουντας του ονείρου την περγή
Κοντά στων οιραγών την Πλατυτέρα
Βρήκες φτερά κι αφνήθηκες τη γη
Τη σκοτεινή την πρώτη μας μητέρα.

Νίκου Γκάτσου
Μανού Χατζιδάκι

Εις Σάμον

Οσοι το χαλκαίον χέρι
βαρύ του φόβου αισθάνονται
ζυγόν δουλείας ας έχουν
θέλει αφετήν και τόλμην η ελευθερία

Αιυτή και ο μύθος κρύπτει νουν αληθείας
επτέρωσε τον Ικαρόν
και συ έπεσεν ο πτερωθείς
και επνίγει θαλασσωμένος

Λαφ' υψηλά όμως έπεσε
κι απέθανεν ελεύθερος
Αν γένης σφάγον ἀτίμων ενός τυράνου
νόμιζε φρικτόν του τάφον.

Ανδρέας Κάλβου
Μίκη Θεοδωράκη

Όνειρο παδιών της γειτονιάς

Κάθε κήπος έχει μια φωλιά για τα πουλιά,
κάθε δρόμος έχει μια καρδιά για τα παιδιά.
Μα, κακά μου, εσύ σαν τι να λες με την καρδιά
και κατά την αστέρια που όλο πέφτουν σαν βροχή.

Δοξ μου τα μαλλιά σου να τα κάνω προσενυγή,
για να ξαναψήσω το τραγούδι απ' την αγάνη.

Κάθε σπίτι κρύβει λίγη αγάπη στη σιάτιστη
Μα εν αγρώ έχει την αγάπη για γνωστή.

Στοιχ. - Μουσική Μάνου Χατζιδάκη

Ολυμπιακός ύμνος

Αρχαίο πνεύμα αθάνατο, Αγνέ Πατέρα,
του ωραίου, του μεγάλου και τ' αδύτινου,
κατέβα, φανερώσου κι αστραφή εδώ πέρα
στη δόξα της δικής σου γης και τ' αυραντό.

Στο δρόμο και στο πάλεμα και στο λιθάρι,
στων ευγενών αγώνων λάμψε την οριή
και με το αμάραντο στεφανώσε κλιμάκι
και αιδερένιο πλάσε κι αξιό το κορμό.

Κάμποι, βουνά και πελσάγα φεγγούνε μαζί σου
σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγις ναός
και τρέχει στον ναόν εδώ προσκυνήτης σου
Αρχαίο Πνεύμα Αθάνατο, κάθε λαός.

Κωστή Παλαμά
Σπύρου Σαμάρα

Ο Μύθος

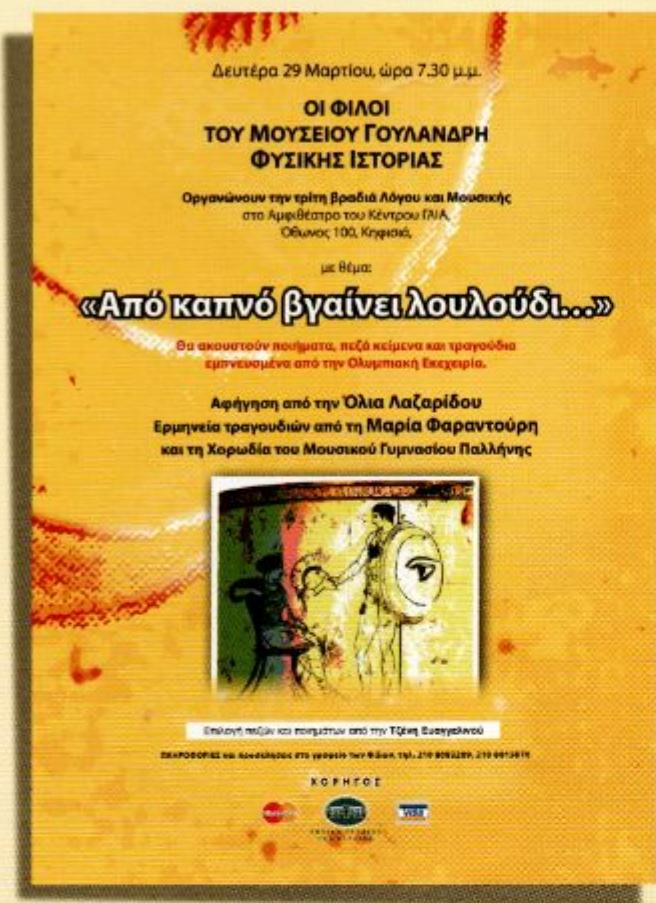
Ένα μύθο θα σας πω
του του μάθαμε παδιά:
Ηταν κάποιος μια φορά
που φύγε στην ερήμη.

Κι από τίπε στα βουνά
τίνασε πά ποι κανέργι:
Κι από μίσος στις γυναίκες
δεν κατέβη στο γαριό.

Για το μήδο πωρ μας λέτε
αλλοι μύθο θα σας πω:
Ηταν κάποιος μια φορά
δίχως σπίτι και γνωιά

Για τους ανδρες είχε φρίκη
κι ενα μίσος φοβερό:
όμως όλες τις γυναίκες
τις αγάπαγε θιαρό.

Νίκος Γκάτσου
Μάνου Χατζιδάκη

Καλλιπάτειρα

– Αρχόντισσα Ροδίτισσα, πώς μπήκες; Γυναίκες διώχνει μια συνήθεια αρχαία εδώθε.
– Έχω ένα ανίψι, τον Ευκλέα, τρία αδέρφια, γιο, πατέρα ολυμπιονίκες να με αφήσετε πρέπει, Ελλανοδίκες, κι εγώ να καμαρώσω μες στα ωραία κορμά, που για το αγρίλι του Ηρακλέα παλεύουν, θαυμαστές φυχές αντρίκιες. Με τις άλλες γυναίκες δεν είμαι όμοια· Στον αιώνα το σόι μου θα φαντάζει με της αντρειάς τα αμάραντα προνόμια. Με μάλαμα γραμμένος το δοξάζει σε αστραφτερό κατεβατό μαρμάρου ύμνος χρυσός του αθάνατου Πινδάρου.

Λορέντζος Μαβίνης

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ

όπως και στο προηγούμενο, περιέχονται τα πεζά κείμενα, τα ποιήματα και οι στίχοι των τραγουδιών, που ακούστηκαν στην 3η βραδιά λόγου και μουσικής που έγινε στο αμφιθέατρο του Κέντρου ΓΑΙΑ στις 29 Μαρτίου του 2004.

Τα τραγούδια ερμήνευσε η Μαρία Φαραντούρη με την Ειρήνα Βαλεντίνοβα στο πιάνο και τμήμα της Χορωδίας του Μουσικού Γυμνασίου Παλλήνης, με τη διεύθυνση του Βασιλή Κιοσγλού και την Ελένη Χολέβα στο πιάνο. Η αργήση έγινε από την Όλια Λαζαρίδου και το Βασιλή Καραμπούλα. Η επιλογή των κειμένων έγινε από τη Τζένη Ευαγγελίνου.

Ακόμη για την υλοποίηση της βραδιάς συνεργάστηκαν οι: Νίκος Μαλλούχος, Αλέκος Αλεξίου, Μαρίνα Μαχρίδη-Μαλλούχου και Ηλίας Πίτσικας. Ο συντονισμός έγινε από την Άννα Κρεμέζη-Μαργαριτούλη.

Χορηγός της βραδιάς ήταν η ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε. Διοικήσεως και Οργανώσεως.
Το Δ.Σ. των «Φίλων» τους ευχαριστεί όλους θερμά.

Ιδιοκτήτης:

«ΦΙΛΟΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»
Λεβίδιον 13, 145 62 Κηφισιά – Τηλ. 8083.289, 8015870,
fax 8083289 / e-mail[amarg@gnhm.gr]
<http://users.in.gr/gnhm/>

Εκδότης: Άννα Κρεμέζη – Μαργαριτούλη
© Φίλοι Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας
Διόρθωση κειμένων: Αγγελική Βαρελλά
Στοιχειοθεσία – Σελιδοποίηση – Φύλμας Εκτύπωση
Λιθογραφείο «Βιβλιοσυνεργατική ΑΕΠΕΕ»
Τιμή τεύχους για τα μη μέλη των «Φίλων» 1 €

